

SEURANTALOJEN
KORJAUSAVUSTUS
Palokunnantalojen
webinaari
21.3.2023

Suomen Kotiseutuliitto
rakennustutkija - neuvonta-arkkitehti
Lasse Majuri

Seurantalot – arvokasta suomalaista rakennus- ja kulttuuriperintöä
Yhdessä rakennetut – yhdessä korjatut – 2500 aatteen taloa

SEURANTALOJEN KORJAUSAVUSTUS

TÄHÄN MENNESSÄ:

- 1978 Valtioneuvosto päätti aloittaa avustamisen
- 1984 Korjausneuvonta Suomen kotiseutuliittoon
- 1991 Hakemusten käsittely Suomen kotiseutuliittoon
Neuvottelukunta aloitti
- 2004 Avustusten jako Suomen kotiseutuliittoon
- 2008 Suomalaiset seurantalot Euroopan rakennusperintöpäivien teemana.
- 2020 Raamin määrittäminen: ei hakemusten määrä vaan hankkeiden laatu.

SEURANTALOJEN KORJAUSAVUSTUS

- Opetus- ja kulttuuriministeriön vuosittainen määräraha
- Harkinnanvarainen avustus
- Avustus jaetaan yhteistyössä Seurantalojen neuvottelukuntaan kuuluvien järjestöjen sekä OKM:n, YM:n, Museoviraston ja Kuntaliiton edustajien kanssa.
- Vuosittain jaetaan n. 1,7 M€ (n.250 hakemusta).
- Vuosittain haetaan kolminkertainen määrä / jakovara.
- Avusta saa n. 2/3 hakijoista.
- V. 2022 Avustus keskimäärin 13 000 € (1 000 € - 47 000€).
- Hakuaika vuosittain syyskuussa, avustuspäätökset maaliskuussa

SEURANTALOJEN KORJAUSAVUSTUS

AVUSTUSKELPOISUUS:

- Hakija on yleishyödyllinen rekisteröity yhdistys, yhteisö tai puolueosasto, jolla on vakiintunutta toimintaa, ja joka omistaa, tai vuokraa pitkäaikaisella vuokrasopimuksella, seurantalomaista rakennusta.
- Taloa käytetään vapaaseen kansalaistoimintaan.
- Talon vuokraustoiminnan tuottoja käytetään talon ylläpitoon, kunnossapitoon ja korjauksiin.
- Talo ei voi olla kokonaan vuokrattuna kaupalliseen toimintaan, yritykselle tai kunnalle.

SEURANTALOJEN KORJAUSAVUSTUS

SEURANTALOMAIMISUUS:

- Talo on rakennettu seurantaloksi (työväentalo, palokunnantalo)
- Vaihtoehtoisesti rakennus on kylätalo tai kaupunginosatalo, jossa on ainakin yksi suuri kokoontumistila ja sitä palvelevia yleisiä tiloja. Ainakin suurinta osaa rakennuksesta käytetään yhdistystoiminnan tilana, kokoontumistilana ja juhlatilana.

Seuratalo

Föreningshus

SEURANTALOJEN KORJAUSAVUSTUS

PALOKUNNANTALOT:

- Olleet tämän avustuksen piirissä 80-luvun alkupuolelta lähtien
- Rekisterin mukaan n. 44 rakennusta saanut avustustamme
- Uudisrakennusta ei voida avustaa: korjausavustus

SEURANTALOJEN KORJAUSAVUSTUS

PALOKUNNANTALOT:

- Kokoontumistilat ovat avustuskelpoisia, palokuntatoimintaa palvelevat tilat eivät (kalustotilat, pukutilat, kuntosali jne.)
- Vesikatto, putkiremontti, salaojitus? Koko taloa koskevasta hankkeesta kokoontumistilojen pinta-alan verran (%) on avustuskelpoista

SEURANTALOJEN KORJAUSAVUSTUS

TAVOITTEET

- Seurantalojen *säilyttäminen* sekä toimintaedellytysten parantaminen
- Seurantalojen arvokkaan rakennusperinnön ja arkkitehtuurin erityispiirteiden vaaliminen
- Kaikille käyttäjille avoimien kokoontumis- ja harrastustilojen säilyttäminen

Talkooperinteen ylläpitäminen paikallisyhteisön voimavarana

SEURANTALOJEN KORJAUSAVUSTUS

JAKOPERIAATTEET:

- Avustusta myönnettäessä kiinnitetään erityistä huomiota rakennuksen kulttuurihistoriallisen arvoon sekä kokoontumistilojen tarpeellisuuteen alueen väestön sivistys-, harrastus- ym. vapaa-ajan kansalaistoiminnan kannalta.
- Seurantalons runsas ja monipuolinen käyttö sekä omistajayhdistyksen aktiivisuus ovat tärkeitä avustusta puoltavia tekijöitä.
- Asianmukaiset korjaussuunnitelmat ovat avustuksen saamisen edellytys

SEURANTALOJEN KORJAUSAVUSTUS

JAKOPERIAATTEET:

- Avustuksia myönnettäessä otetaan huomioon korjaustöiden kiireellisyys.
- Avustuksilla edistetään korjaustöiden kohtuullisen nopeaa valmistumista.
- Samoin tavoitteena on osakokonaisuuksien toteuttaminen kerralla yhtäjaksoisesti. Tätä tuetaan myöntämällä kerralla riittävän suuria avustuksia.
- Avustuksia jaettaessa otetaan huomioon alueelliset ja kielelliset näkökohdat.
- Etc.

AVUSTUKSEN KÄYTTÖTARKOITUS

AVUSTUSKELPOISET TYÖT

- Korjausten suunnittelu, myös kuntoarvio
 - Rakenteiden ja rakennusosien korjaaminen
 - Talotekniikan asennus- ja korjaustyöt, sähkö, LVI, lämmitys, myös jätevesijärjestelmät
-
- **Ei myönnetä EU-osarahoitteisiin hankkeisiin**
 - **Ei myönnetä takautuvasti aikaisemmin aloitettuihin tai tehtyihin korjaustöihin (Mahd. ennakkolausunto ennen töiden aloittamista)**
 - **Lainan lyhentäminen**

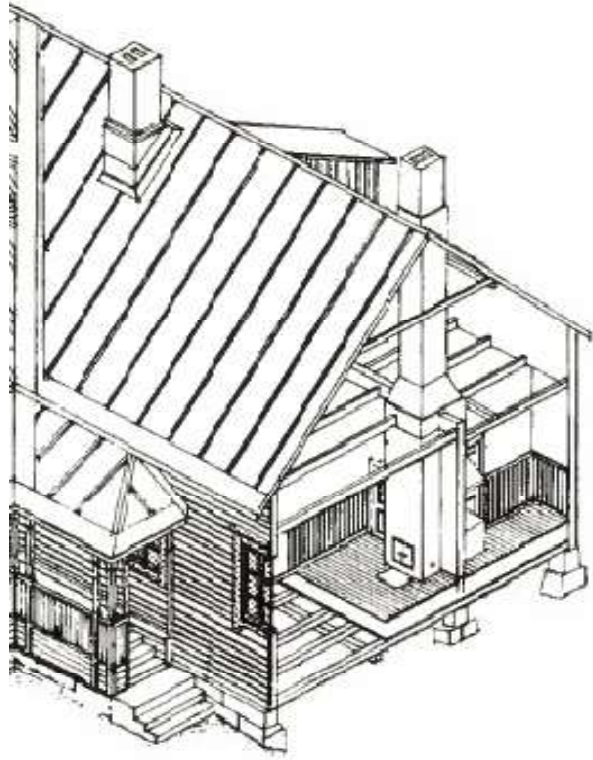

AVUSTUKSEN KÄYTTÖTARKOITUS

- Välttämättömät muutos- ja lisärakennustyöt esim. keittiö- ja wc-tilat, esteetön sisäänkäynti
 - Piha-alueiden työt, piharakennusten korjaaminen
 - Kiinteän kalustuksen ja sisustuksen kunnostaminen ja hankkiminen
 - Kiinteä erikoisvarustus, lähinnä näyttämövarusteet
- Korjauslinja: Säilyttävä korjaaminen
 - Muutokset: Taloon sopeuttaen

HYVÄ KORJAUSSUUNNITTELU, VAIHEET

KUNTOARVIO (SUOSITUS)

- korjaustarpeiden ja vaurioiden syiden tunnistus
- Pitkän aikavälin korjausohjelma (PTS 3- 5-10 v)

HANKESUUNNITTELU

- Suunnittelijoiden valinta (pääsuunnittelija)
- Korjauskohteet, toteutusjärjestys ja - aikataulu
- Kustannusarvio ja rahoitussuunnitelma

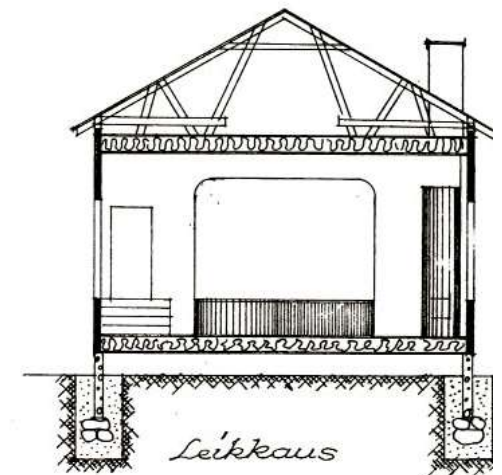
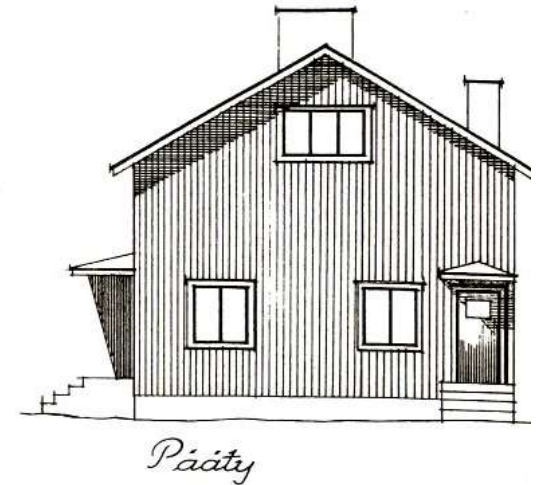
KORJAUSSUUNNITELMAT

- Piirustukset ja työselitykset korjauskohteittain

HYVÄ KORJAUSSUUNNITELMA

KOKENUT KORJAUSSUUNNITTELIJA

- Riippumaton asiantuntija (ei tuotemyyjä)
- Hyvä rakennusperinteen ja vanhan rakennustekniikan tuntemus
- Taito korjausten, uusien rakennusosien ja teknisten asennusten sovittamiseen vanhaan rakennukseen (LVIS)
- Rakentamisen määräysten tuntemus (rakennusmestari, insinööri, arkkitehti konservaattori)

HYVÄ KORJAUS – SÄILYTTÄÄ VANHAA

Kuvat Tuomas Uusheimo

- Korjaa vauriot ja poistaa niiden aiheuttajat
- Parantaa talon käytettävyyttä
- Käytetty perinteisiä ja rakennusajalle tyypillisiä materiaaleja ja työtapoja
- Kunnostettu vanhoja rakennusosia ja pintamateriaaleja (ikkunat, ovet, kalusteet, tulisijat, paneloinnit)
- Uudet wc- ja keittiötilat on sovitettu taloon huolellisesti
- Esteettömyysvaatimukset huomioitu
- Siirrytty kotimaisen, uusiutuvan energian käyttöön (liitytty kaukolämpöverkkoon)
- Piha-alue kunnostettu perinteitä kunnioittaen

HYVÄ HAKEMUS

HAKIJAN JA TALON TIEDOT

- Hakijayhteisö, toiminta-asiakirjat, Talon omistus/hallinta
- Talon käyttö (ennen ja NYT)
- Korjaushistoria

HANKESUUNNITELMA

- Korjausten kokonaissuunnitelma (PTS) ja selvitykset
- Aikataulu, toteutusvaiheet, kustannusarvio, rahoitus

KORJAUS- TAI MUUTOSTYÖN TIEDOT

- Käyttötarkoitus, tarve, kiireellisyys
- Työselitys, piirustukset (lähtötilanne ja korjaustapa)

HYÖDYLLISTÄ TIETOA KORJAAJALLE

- Alueelliset vastuumuseot (rakennustutkijat ja korjausneuvojat)
 - Kulttuurihistoriallinen arvo
 - Korjaamisen neuvonta
- Museoviraston korjauskortit:
 - <https://www.museovirasto.fi/fi/palvelut-ja-ohjeet/julkaisut/korjauskortit>
 - <https://www.korjaustaito.fi/fi/>
- Kunnat
 - Kaavamääräykset
 - lupa-asiat
 - Jätevesikysymykset
 - Pohjavesiasiat
- <https://www.invalidiliitto.fi/esteettomyys/julkinen-rakennus>

SEURANTALOJEN KORJAUSAVUSTUS

www.kotiseutuliitto.fi/seurantaloavustukset

Hakeminen:

Kalle Nikander, seurantalokoordinaattori

kalle.nikander@kotiseutuliitto.fi 041 314 2879

Avustuskelpoisuus, käyttötarkoitukset:

Lasse Majuri, rakennustutkija, arkkitehti

lasse.majuri@kotiseutuliitto.fi, 045 162 8440

KIITOS!